

Arany János (1817. március 2. – 1882. október 22.)

Magyar költő, tanár, lapszerkesztő, a Kisfaludy Társaság igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia tagja és főtítkára.

A magyar irodalom egyik legismertebb és egyben legjelentősebb alakja.

A legnagyobb magyar balladaköltő, ezért nevezték a **ballada Shakespeare-jének**, vállalt hivatala miatt a *szalontai nótáriusnak*, de szülővárosában – vélhetően természete miatt – a *hallgati ember* titulussal is illették. Fordításai közül kiemelkednek Shakespeare-fordításai.

Szegény református családba született, szüleinek kései gyermeke volt, akik féltő gonddal nevelték, hiszen a tüdőbaj miatt kilenc testvére közül nyolcat előtte elvesztettek.

Ő azonban igazi **csodagyerek lett, már tizennégy éves korában segédtanítói állást tudott vállalni** és támogatta idősödő szüleit.

Az anyagi javakban nem dúskáló családi háttér ellenére olyan nagy és sokoldalú szellemi műveltségre tett szert, hogy **felőttkorára a latin, a görög, a német, az angol és a francia irodalom remekeit eredetiben olvasta, és jelentős fordítói munkát is végzett.**

A magyar nyelv egyik legnagyobb ismerője, és ennek megfelelően páratlanul gazdag szókincssel rendelkezett.

Pusztán kisebb költeményeiben mintegy 23 ezer szót, illetve 16 ezer egyedi szótövet használt.

Irodalmi pályafutása 1845-ben *Az elveszett alkotmány* című satirikus eposszal indult, de igazán ismertté az 1846-ban készült elbeszélő költeménye, a **Toldi** tette.

Már pályája kezdetén is foglalkozott a közélettel, és politikai tárgyú cikkeket írt. Az **1848-49-es forradalom és szabadságharcban nemzetőrként vett részt**, majd a Szemere Bertalan által vezetett belügyminisztériumban volt fogalmazó. A bukást követően egy ideig bujdosott, ám végül elkerülte a megtorlást, és Nagykőrösre költözött, ahol 1851 és 1860 között tanári állást tudott vállalni.

Az élete teljesen megváltozott, amikor a Kisfaludy Társaság igazgatójává választotta, és Pestre költözött. Itt szerkesztette és adta ki két hetilapját: a **Szépirodalmi figyelőt** (1860–1862) és a **Koszorút** (1863–1865).

A kiegyezés idején a magyar irodalmi és a politikai élet kiemelkedő és meghatározó képviselője volt. Irodalmi munkássága kihatott a talán addig kevésbé ismert történelmi szereplők ismertségére is, hiszen a műveiben megformált alakok közül több neki köszönhetően vált igazán halhatatlanná.

